

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
پنجشنبه ۳۰ فروردین ۱۴۰۳ - ۹ شوال ۱۴۴۵
سال بیست و هشتم - شماره ۷۰۰۶ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۳۰۰۰ تومان

یادداشت سیاسی

حمیدرضا شاهنظری

جمهوری اسلامی ایران معمار نظم نوین منطقه

این روزها این گزاره را زیاد شنیده‌ایم که «حمله ترکیبی ایران به اسرائیل، گذار ایران از صبر راهبردی به حمله شدید تلافی جویانه بوده و قواعد باز داندگی جدیدی را به رژیم صهیونیستی و دیگران دیکته کرده است.» ولی به رغم صحت این گزاره در سطح راهبردی، تأثیرات این حمله بسیار بیشتر بوده و آغاز دوره جدیدی در منطقه و جهان را نشان می‌دهد. تصور کنید روزگاری با یک تشر مقامات امریکایی، دولت‌ها تسلیم می‌شدند ولی امروز با وجود تلاش‌های شدید امریکا و کشورهای غربی برای منصرف کردن، جمهوری اسلامی ایران حمله را طبق وعده داده شده انجام داد و اوج افتخار امریکا این بود که مقامات این کشور بارها از ترس تلافی ایران گفتند که ما از حمله به کنسولگری صهیونیستی تعدادی از پهبادهای و موشک‌های ایرانی را رهگیری کردند! | صفحه ۲

یادداشت سیاسی

حسن فرامرزی

دوگانگی‌های زیر پوست جو زپ بورل

کلمات اخیر جو زپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا ماکت کوچکی از ابعاد واقعی یک تمدن مدعی است. واقعا چطور می‌شود این همه دوگانگی زیر پوست یک انسان جمع شود؟ به این متن توجه کنید: «ریترز گزارش داده مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا با انتقاد شدید از رفتار اسرائیل در جنگ غزه گفت غزه مثل سطح ماه شده است و هیچ امکاناتی برای زندگی ندارد. جو زپ بورل گفت کمک‌هایی که به غزه می‌رسد برای مقابله با «وضعیت فاجعه‌بار انسانی» بسیار اندک و ناکافی است. بورل همچنین درباره درخواست اسرائیل از فلسطینیان در جنوب نوار غزه برای حرکت به سمت شمال ابراز شک و تردید کرد و گفت غیرممکن است کسی در آنجا زندگی کند. آنجا آب و برق و فاضلاب ندارد. نه خانه‌ای وجود دارد و نه هیچ چیزی، مثل سطح ماه است. آنجا آنها -اسرائیلی‌ها- می‌خواستند غزه را به مکانی تبدیل کنند که هیچ انسانی نتواند در آن زندگی کند، به هدف خود در شمال منطقه غزه رسیدند.» | صفحه ۲

ویژه جوان

تلاش آذر منصوری برای خنثی سازی اظهارات خاتمی

آذر منصوری، رئیس جبهه اصلاحات ایران همزمان با انتشار سخنان سید محمد خاتمی در حمایت از عملیات «وعده صادق» ایران علیه رژیم صهیونیستی اقدام به انتشار سخنان مهدی کروبی علیه جمهوری اسلامی ایران کرد. یک رسانه گفته که برخی منابع از درون جبهه اصلاحات خبر داده‌اند که آذر منصوری پس از انتشار صحبت‌های سیدمحمد خاتمی در حمایت از عملیات سپاه علیه رژیم اشغالگر قدس به شدت ناراحت شده است | صفحه ۲

یادداشت ورزشی

فریدون حسن | دبیر گروه ورزشی

جای خالی ایران در کرسی‌های تصمیم‌گیری کشتی

تیم‌های ملی کشتی آزاد و فرنگی مقتدرانه در مسابقات قهرمانی آسیا بر سکوی قهرمانی تکیه زدند. جز این هم انتظار نمی‌رفت، به هر حال ایران آقای کشتی آسیاست و از دیرباز تمام مدعیان قاره کهن تقریبا حرفی برای گفتن مقابل کشتی ایران نداشته و امروز هم ندارند، اما اتفاقی که در جریان مسابقات روز پایانی کشتی فرنگی رخ داد بار دیگر ضعف غیبت ایران در مراکز تصمیم‌گیری و کرسی‌های قاره‌ای و جهانی را به رخ کشید. در جریان رقابت‌های روز آخر کشتی فرنگی، ایران در پنج وزن، چهار فینالست داشت و البته قبل از شروع مسابقات قهرمانی خود را مستحضر کرده بود. این قهرمانی می‌توانست با تعداد طلای بالا رقم بخورد، ولی اتفاقی که رخ داد چیزی نبود که بتوان به سادگی از کنار آن گذشت | صفحه ۱۲

واکنش فرماندهان نیروهای هوایی ارتش و سپاه به احتمال حماقت دوباره صهیونیست‌ها

فرمانده نیروی هوایی ارتش:

این بار با بمب افکن SU24 پاسخ ویرانگر می‌دهیم

فرمانده هوافضای سپاه:

صد درصد می‌زنیم

رژه روز ارتش جمهوری اسلامی ایران فرصتی بود برای خبرنگاران تا پاسخی از فرماندهان درباره اظهارنظرهای متناقض و از سر ترس صهیونیست‌ها بگیرند. با آنکه در اردوگاه صهیونیست‌ها ناتوانی در تصمیم و دوگانگی و تشمت وجود دارد و هر بار چیزی می‌گویند در این سو فرمانده نیروی هوافضای سپاه مقتدر و با شجاعت از پاسخ قطعی و ویرانگر ایران سخن گفتند

رئیس جمهور: «وعده صادق» ثابت کرد قدرت رژیم صهیونیستی تار عنکبوتی است

صفحه ۲

تابش جمهوری

نگاهی به فیلم «بلوط پیر» ساخته فیلمساز مطرح حامی آرمان فلسطین

فریاد عدالت خواهی «کن لوچ» در سینما

رویکرد کن لوچ در آثار خود، نگاهی رئالیستی و عدالت‌خواهانه است که سعی دارد سده، جهانشمول و باورپذیر قصه‌های خود را روایت کند | صفحه ۱۶

نوبت اعتراف صهیونیست‌ها به «اشتباه محاسباتی» رسید

با گذشت چند روز از عملیات تنبیهی ایران علیه رژیم صهیونیستی ترکش‌های روانی این عملیات موفقیت‌آمیز همچنان مقامات نظامی و سیاسی تل‌آویو را درگیر کرده است. به گزارش شبکه‌های اجتماعی، طی روزهای گذشته محافل رسانه‌ای به ویژه روزنامه‌های رژیم صهیونیستی با انتشار گزارش‌های مختلف به قدرت نظامی ایران و ضعف این رژیم که در عملیات وعده صادق نمایان شد، اذعان کردند. در این میان مقامات کنونی و سابق رژیم صهیونیستی نیز با اظهارنظرهایی بر قدرت بازدارندگی جمهوری اسلامی ایران صحنه گذاشته‌اند. متان ولنایی، معاون سابق وزیر جنگ رژیم صهیونیستی و از نیروهای ذخیره ارتش این رژیم روز چهارشنبه اذعان کرد: «این تصور ما که می‌توانیم مانع حماس و ایران شویم و در برابر آنها قدرت بازدارندگی داشته باشیم اشتباه بود.» بر برخی منابع پیش‌تر اعلام کرده بودند که کابینه بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل زمانی که حمله به کنسولگری ایران در دمشق را طراخی کرد، تصور نمی‌کرد که ایران در واکنش به این جنایت پاسخ فاطمی نشان دهد | صفحه ۱۵

آموزش ضعیف است؟ تکماده کنید!

تصمیم‌شان شوکه‌کننده است، خودشان هم می‌دانند که چقدر کیفیت آموزش ضعیف است، اما به جای اصلاح آن به دانش‌آموزانی که در چهار درس نمره ۷ و بیشتر از آن بگیرند، اجازه تک‌ماده می‌دهند. به تازگی محمود امینی طهرانی، دبیر کل شورای عالی آموزش و پرورش درباره امکان استفاده تک‌ماده در امتحانات نهایی دانش‌آموزان گفت: «پس از مصوبه کنکوری شورای عالی انقلاب فرهنگی و برقراری امتحانات نهایی در سه سال دوره متوسطه دوم، استفاده از تک‌ماده برای چهار درس امتحانات

سیاسی

پیام رهبر معظم انقلاب به قهرمانان کشتی ایران صمیمانه متشکرم

۴

واکنش وزارت اقتصاد به گزارش «جوان» و پاسخ روزنامه

وزارت اقتصاد: افزایش مالیات بر ارزش افزوده قانونی است

۲۱ فروردین مطلبی با عنوان «سلیک مالیات بر ارزش افزوده بیکر تکیده تولسد» در رابطه با نقش مخرب مالیات بر ارزش افزوده در اقتصاد ایران نوشتیم. روابط عمومی وزارت امور اقتصادی و دارایی در پاسخ به گزارش «جوان» مدعی شد، افزایش یک واحد درصدی نرخ مالیات بر ارزش افزوده طبق قانون بودجه سال ۱۴۰۳ انجام شده است

کاشانه

قلب زمین را نشکنیم!

احترام به زمین پاک از خانواده آغاز می‌شود
حفاظت از محیط زیست نسبت مستقیمی
با رضایت از فضای زندگی دارد
کلید تفکیک زباله در دست بانوی خانه است
صفحات ۱۰ و ۹، ۸، ۷

تضمین تکمیل پروژه‌های نیمه تمام با الگوهای نو آور جذب مشارکت مردم

شرکت سپاهام عام پروژه به عنوان یک راهکار مؤثر برای جذب دانش فنی بخش خصوصی و سرمایه خرد مردم مطرح است. با این حال، الگوهای سنتی PPP با چالش‌های نظارتی در اجرای پروژه، مشکلات بر سر تأمین مالی مردمی پروژه و عدم جذابیت پروژه تعریف شده مواجه هستند. به باور کارشناسان، الگوی پیشنهادی جدید مبتنی بر ارائه سهام ممتاز سودی به مردم در کنار استفاده از ابزارهای حکمرانی دولت برای افزایش جذابیت پروژه و اصلاح مدل قراردادی مشارکت ذیل مدل تأمین مالی «سپاهام عام پروژه» با تضمین کف سود» به سوی موفقیت مشترک در توسعه ابرپروژه‌های اقتصادی شده با مشارکت سرمایه خرد مردمی حرکت خواهد کرد

کاسه بدقولی واردات خودرو سر «نبود فضای کافی» شکست!

حدود دو سال از زمان ابلاغ آیین‌نامه واردات خودرو می‌گذرد، قرار بود به منظور متعادل شدن عرضه و تقاضای خودرو در کشور تا پایان بهمار ۲۰۲۲ حدود ۲۰۰ هزار دستگاه خودروی اقتصادی وارد کشور شود. این وعده‌ها عملی نشد و خودروهای میلیاردی جایگزین خودروهای اقتصادی شد. اکنون وزیر صمت با ارائه آماری ناباورانه و متناقض با گمراهی و وزارت اقتصاد مدعی شده است، ۵۰ هزار خودرو در گمرکات کشور اینبازشته شده و مشکل فعلی برای واردات خودرو در ناآشنایی فضای کافی در بنادر کشور است

افزایش ۱۶ تا ۴۵ درصدی کرایه‌های مترو، اتوبوس و تاکسی‌ها از شبه

جعفر تشکری هاشمی، رئیس کمیسیون عمران و حمل و نقل شورای اسلامی شهر تهران، شورای شهر تهران سال گذشته نرخ گذاری کرایه وسایل حمل و نقل عمومی اعم از تاکسی، مترو و اتوبوس برای امسال را به تصویب رساند. اعضای شورای سعی کردند با توجه به شرایط اقتصادی و افزایش قیمت‌ها، افزایش قیمت در حوزه مترو و اتوبوس را به دلیل اینکه متعلق به شهرداری تهران است و بارانه دریافت می‌کنند، حداقلی در نظر بگیرند، اما در مورد اتوبوس‌های بخش خصوصی و تاکسی‌ها باید به گونه‌ای نرخ گذاری انجام می‌شد که راننده تاکسی و بخش خصوصی در اتوبوس‌رانی متضرر نشوند

کلید تفکیک زباله در دست بانوی خانه است

روز جهانی «زمین پاک» فرصتی برای افزایش آگاهی عمومی نسبت به مسائل زیست محیطی و تشویق به اقدام برای حفظ زمین است. این روز به ما یادآوری می‌کند که همه‌مان در قبال سیاره خود مسئولیم و باید برای حفظ آن تلاش کنیم و در این میان نقش خانواده‌ها و به ویژه بانوی خانه بسیار تعیین کننده است. مهدی شریفی، رئیس اداره آموزش و مشارکت‌های مردمی اداره کل حفاظت محیط زیست استان البرز در گفت‌وگو با «جوان» اهمیت روز جهانی زمین پاک را حداقل در سه‌بعد قابل بررسی می‌داند:

(۱) **محیط زیست‌ی: با افزایش آگاهی عمومی، می‌توانیم به کاهش آلودگی، حفاظت از منابع طبیعی و ترویج فرهنگ پایدار کمک کنیم.**

(۲) **اقتصادی: حفظ محیط زیست می‌تواند به ایجاد شغل، صرفه‌جویی در منابع و کاهش هزینه‌های درمانی ناشی از آلودگی ما منجر شود.**

بقیه در صفحه ۱۰

بررسی رسالت
زیست محیطی ما
در آستانه سوم اردیبهشت
روز زمین پاک

قلب زمین را نشکنیم!

رضا قاسم زاده دکترای مهندسی محیط زیست:

احترام به زمین پاک
از خانواده آغاز می‌شود

دکتر نادر صادقیان، جامعه شناس:

حفاظت از محیط زیست نسبت مستقیم
با رفاهیت از فضای زندگی دارد

محمد درویش، پژوهشگر و فعال محیط زیست:

حاکم بازی و از درخت بالا رفتن کوه‌ها را
طراکندگی محیط زیست می‌کند

سکینه بدرلو، معاون اجتماعی و فرهنگی
سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران:

خانواده‌ها بزرگ‌ترین ظرفیت
برگشت مواد پسماند
به چرخه مصرف هستند

خودمانی

این آشغال وبال گردن خودمان است!

نیره ساری

چرا به هر قیمتی می‌خواهیم از شر زباله‌های که در دستمان است، خلاص شویم؟! خودمان را به چه قیمتی راحت می‌کنیم؟! به قیمت نزاراحت کردن دیگری؟ هر تکه زباله‌ای که ما می‌ریزیم قامت یک نفر را خم می‌کند و این یعنی آسایش خودمان و عذاب دیگری از راه‌های جز خودخواهی نمی‌تواند برای آن پیدا کرد!

چرا کثیفی خانه زشت است، اما پر تپ زباله از خود و زشت تلقی نمی‌شود؟! چرا مثلاً خودروی شخصی محیط زیست ما محبوب می‌شود، اما بیرون خودرو محیط زیست نیست؟! بطری آب را رها می‌کنیم و ناگهان یک موتور سواری آن می‌رود و نقش زمین می‌شود و هزاران داستان دیگر، بطری شیشه‌ای را رها می‌کنیم و می‌شکند و لاستیک چرخ یک خانم را در نیمه شب پنجره می‌کند و هزاران داستان دیگر، شیشه‌های شکسته را به راحتی داخل سطل‌های زباله می‌ریزیم و این دست‌های زباله گردهاست که در لابه‌لای آنها زخمی می‌شود. از این مصادیق فراوان وجود دارد، به اندازه تولید تک تک زباله‌هایی که راهی سطل زباله نمی‌شوند. این ساده‌ترین بعد ماجراست، در حالی که به مثابه بسیاری دیگر از کشورهای دنیا که در حال ارتقای فرهنگ خود هستند، باید تلاش محیط زیست خود را از تقا دهیم، مثل اینکه تولید زباله کمتری داشته باشیم یا از همان اول اقدام به تفکیک کنیم.

در اکثر شهرهای آمریکا و کشورهای اروپایی، زباله و واحدهای مسکونی (اعم از خانه یا آپارتمان) و ساختمان‌های اداری تنها هفته‌ای یکبار جمع‌آوری می‌شود. کمپانی‌ها نسبتاً بزرگ در اختیار هر خانه قرار دارد تا زباله‌های خود را طی یک هفته در آنها جمع و نگهداری کنند. در آپارتمان‌ها و مجتمع‌های بزرگ هم کانکس‌های خاصی برای نگهداری زباله وجود دارد که ساکنان آنها باید زباله‌های خود را در آن بریزند. در ساعت و روز خاصی از هفته که ماشین‌های حمل زباله می‌آیند باید سطل‌ها را جلوی خانه گذاشت. جمع‌آوری زباله همانند برق، آب و... هزینه جداگانه‌ای دارد که باید به صورت ماهانه پرداخت کرد. البته می‌توان هزینه مدت طولانی‌تری مثلاً برای یکسال را پیش پرداخت کرد که شامل تخفیف خواهد شد. زباله‌های خانه طبق درخواست اشخاص به صورت روزانه جمع‌آوری می‌شود؛ مشکلی هم ندانند، اما پولش را می‌گیرند. طبیعی است هزینه‌اش نسبت به حالت هفته‌ای یک بار خیلی بالاتر می‌شود و به همین خاطر تقریباً همه مردم هفته‌ای یک بار را انتخاب می‌کنند. در بعضی از

نگاه

آیا فرزندانمان را برای حفظ محیط زیست تربیت کرده‌ایم؟

فرزند عزیز زباله نریز!

هوا در بسیاری از نقاط کره زمین، آسان‌ها در هر دو مواد سمی استنشاق می‌کنند. آلاینده‌هایی که به شریان‌ها نفوذ کرده و مسبب بسیاری از بیماری‌های ریوی و قلبی است. آمار بیماری‌های حساسیتی و آسم رو به افزایش است.

تنفس برای هر جنبندگی یعنی حیات... و اشکال در تنفس یعنی حیات با درد! خاک‌ها عنصر مهمی که همیشه سخاوتمندانه میهمان تاختن وسایل نقلیه و قدم‌های ماست و حال با سرعت بالا میزبان ناخوندهای از انواع موادمخیمایی، زباله‌ها، پسماند کارخانه است و دردناک اینکه این مواد به اشکال مختلف راهی به زنجیره غذایی ما و سایر موجودات پیدا می‌کند و این نقطه دردی است که به خود، خاک از شش‌ها و موجودات دیگر تحمیل می‌کنیم. خاکی که قرن‌ها بستر امن آب‌های زیرزمینی و رودخانه‌ها بوده است. حال بشر با این نعمت الهی چه کرده؟! پیامد این کار جهش ژنتیکی ناھنجار برای بسیاری از حیوانات شده است. آب محمل آلاینده‌های مواد کارخانه‌ای، فاضلاب‌ها آلودگی‌های نفتی و موادمخیمایی...

یک کلمه و قدری تأمل! چرا؟

خب حقیقت این است که هیچ موجود زنده‌ای روی این کره خاکی به اندازه انسان ویرانگر و آبادکننده نبوده یعنی انسان می‌تواند آباد کند و بنای فرهنگ را پایه‌گذار و در همان نقطه توانایی ویرانگری را هم‌طور دارد اما برخی مسائل به هیچ عنوان شوخی‌بردار نیست. حقیقت این است که ما هم مانند تمامی اجدادمان مدتی میهمان این کره خاکی هستیم؛ در اصل ما محافظان این سرزمین غنی، برای استفاده پهنه و حفظ و انتقال آن به نسل بعد هستیم. هیچ عذری پذیرفته نیست. ما تنها وارثان این منابع نیستیم. همین!

چرا باید کرد؟

هر پدیده‌ای در اکوسیستم به طرز شگفت‌انگیزی مانند بدن موجود زنده، قابلیت و تمایل به حفظ و بازسازی خود دارد. در منطقه‌ای که حال را در ساختار است قدم بزنیم، به طرز مسحورکننده‌ای هر جا ذره‌ای خاک میان اینبشت آسفالت‌ها مجال تنفس پیدا کرده، گیاهی بومی رویده؛ خود اکوسیستم مسیری برای راهمایی نشان می‌دهد؛ پس به این مسیر احترام بگذاریم! حال ما سرمایه‌های دیگر داریم که مناسب است بذر یاری رساندن به این کره خاکی را در نهاد آنها پرورش دهیم! بله منظور «فرزندنامان» هستند.

بنابراین به فرزند بیاموزم که «تو» می‌توانی با گام‌های ساده، اما مهم، نقشی برای حفظ این سرمایه‌ها داشته باشی... از خانه و محیط اطراف خانه شروع کنیم، بسیاری از ما در آپارتمان زندگی می‌کنیم. همراه فرزندان با همسایه‌ها و مدیر ساختمان در مورد زیباسازی محوطه، کاشتن گیاهان محلی، اهمیت وجود گیاهان برای فضا بحث کرده و اقدام کنیم. تمام چاره‌های ساختمان را برای این عمل بسا نظارت والدین بسنج کنیم.

حال به این عزیزان می‌توان با سبک‌های مختلف مثل انجام

نمایش، تئاترهای عروسکی که گرداندگان آن خود فرزندان باشند، با هدف تمیز نگهداشتن محله، جلسه‌ای برگزار کرد. در پایان هر جلسه از فرزندان بخواهیم پیامد تمیزی و حفظ محیط زیست را عنوان کنند. در نظر داشته باشیم هدف سنجیم کردن دلبندهانمان به منظور آگاهی دادن توأم با عمل می‌باشد. معمولاً در فرآیند یادگیری وقتی فرزندان با این مسئله روبه‌رو می‌شوند که خود در این جریان سهیم است، انتظار می‌رود این نوع آموزش برایش نهادینه شود.

داستان محیط زندگی

تمام فصل‌ها مخصوصاً بهار برای علاقه‌مندان به طبیعت فصل گردشگری است. فرزندان را با خود همراه کنیم. هنگام پیاده‌روی می‌توان داستان گفت. علاقه مشترک اکثر این عزیزان شنیدن داستان است. در دل داستان، به تناسب سن و فهم مفاهیم، برایشان از اهمیت چرخه اکوسیستم، اهمیت حشره‌ها، کرم‌ها، پروانه‌ها و هر آن چه در این محیط زندگی می‌کنند و تأثیر رفتارمان بر محیط صحبت کنیم. حس همدلی‌شان را نسبت به محیط تقویت کنیم. همیشه وقتی ما نسبت به موضوعی درک همدلانه داشته باشیم نسبت به حفظ آن کوشا خواهیم بود و در نظر داشته باشیم از آنجا که فرزندان در این برهه زمانی بنا به دلایل مختلف دنیای درونی گسترده‌تری نسبت به کودکان زمان ما دارند، بنابراین با مطالعه آگاهی خود را بالا ببریم تا بهتر بتوانیم پاسخگوی سوالاتشان باشیم. کتاب‌های مختلف مناسب با سن فرزندانمان در زمینه‌های انواع محیط و نوع آب و هوا، حیوانات و گیاهان مخصوص به هر ناحیه برایشان تهیه کرده و باهم مطالعه کنیم. فرزندان را با اقلیم‌های مختلف جغرافیایی، اهمیت هر منطقه و نقش آن در تأمین نیازهای جامعه بشری آشنا کنیم. حقیقت این است که آشنایی با مناطق مختلف کره زمین صرفاً مخصوص محفوظات کتاب جغرافیایی

درسی نیست. ما در این مکان زندگی می‌کنیم، پس برای کمک و حفظ این محیط لازم است ابتدأً را بشناسیم.

تصمیم برای یک آغاز

بسیاری از ما با آغاز سال جدید عهده‌های جدید با خود می‌بندیم. می‌توانیم تصمیم گرفت، اسامی هیچ زباله‌ای روی زمین نریزیم؛ در عمل الگوی رفتاری باشیم. رفتار ما بر حافظه فرزندان نقش می‌بندد. به این مثال توجه کنیم: «اشغالی که تو دست‌نونه رو نگه داریم، هر جا سطل مخصوص زباله دیدی لطفاً به من بگو...» از دیگران هم دعوت کنیم که به جمع حرکت ما بپیوندند. دو ماه تا پایان سال تحصیلی باقیمانده است. چنانچه فرزند ما به مدرسه می‌رود، هر مورد این موضوع با مدیر مدرسه صحبت کنیم. بسیاری از آموزه‌ها از طرف خانه دوم کودک یعنی مدرسه پذیرفته‌تر است. از مورد اهمیت آب و نقش مهم آن برای زندگی در این سیاره گفتگو کنیم. به فرزندان یاد دهیم به نحو درست و بدون هدر دادن از آب استفاده کنند. بحث استفاده پهنه از آب را بسیار جدی به عزیزانمان آموزش دهیم. هر چند زندگی امروزی به شکل‌های مختلف نگاه ما را گاهی اغراق‌آمیز به آینده معطوف می‌کند، اما حقیقت اینکه سرمایه تجربیات از رشد گذشته نباید به فراموشی سپرده شود. شاید این تجربه مشترک بسیاری از ما باشد که والدینمان حتی با خشک کردن پوست برخی میوه‌ها از آنها به شکل‌های مختلف و گاهی تهیه کودهای طبیعی بهره می‌برده‌اند. شاید برای شما نیز این جمله‌های شیرین هنگام بازی‌های کودکانه در محیط طبیعی آشنا باشد: «مواظب باش بات رو لونه مورچه‌ها نره» و چه زیبا می‌آموختیم «هن» باید به محیط به اندازه حریم موزه‌ای احترام بگذاریم. برای شروع هیچ‌گاه در نیست، قطعاً ما هم می‌توانیم این مفاهیم را برای عزیزانمان نهادینه کنیم.

* مشاور و روانشناس

توسعه اقتصادی یک کشور به‌طور قابل توجهی به پیشرفت و بهبود زیرساخت‌های آن وابسته است. در سال‌های اخیر، شاهد حجم عظیمی از پروژه‌های زیربنایی و کلان‌نیمه‌تمام در ایران بودهایم که چالش‌های بزرگی بر سر راه توسعه پایدار کشور ایجاد کرده‌اند. این پروژه‌ها که قرار بوده‌است سکوی برای پیشرفت و توسعه اقتصادی باشند به دلیل محدودیت‌ها و مشکلات تأمین مالی، نتوانست‌اند نقش خود را به‌طور کامل ایفا کنند. در صفحه پیش‌رو به بررسی یک الگوی نوآورانه در چارچوب شرکات‌های عمومی – خصوصی (PPP) پرداخته‌ایم که با نام «مدل سهام عام پروژه» شناخته می‌شود. این الگو تلاش می‌کند تا معایب موجود در روش‌های سنتی PPP را برطرف سازد و از طریق تضمین سودآوری و مشارکت پیمانکاران در بهره‌برداری به افزایش صرفه‌جویی اقتصادی و کارایی پروژه‌ها بپردازد.

وحیدعظیم‌نیا دبیر گروه اقتصاد

کرده‌اند. این پروژه‌ها که قرار بوده‌است سکوی برای پیشرفت و توسعه اقتصادی باشند به دلیل محدودیت‌ها و مشکلات تأمین مالی، نتوانست‌اند نقش خود را به‌طور کامل ایفا کنند. در صفحه پیش‌رو به بررسی یک الگوی نوآورانه در چارچوب شرکات‌های عمومی – خصوصی (PPP) پرداخته‌ایم که با نام «مدل سهام عام پروژه» شناخته می‌شود. این الگو تلاش می‌کند تا معایب موجود در روش‌های سنتی PPP را برطرف سازد و از طریق تضمین سودآوری و مشارکت پیمانکاران در بهره‌برداری به افزایش صرفه‌جویی اقتصادی و کارایی پروژه‌ها بپردازد.

✎ فراسو

از مشارکت خرد تا جهش تولید نگاهی به مدل‌های نوین تأمین مالی

مدل تأمین مالی شرکت سهام عام پروژه با بهره‌گیری از سهام ممتاز سودی که کف سود بانکی را برای سرمایه‌گذاران خرد تضمین می‌کند، اطمینان لازم برای جلب مشارکت‌های عمومی و فراهم می‌آورد. این مدل به افراد عسادی اجازه می‌دهد تا با سرمایه‌های اندک در پروژه‌های بزرگ و سودآور سرمایه‌گذاری کنند؛ تضمین کف سود بانکی ریسک سرمایه‌گذاری را کاهش می‌دهد و اطمینان بیشتری به سرمایه‌گذاران می‌بخشد؛ با توزیع سود بین سهامداران خرد، این مدل به کاهش شکاف طبقاتی و توزیع عادلانه‌تر ثروت کمک می‌کند و در نهایت افزایش خالص درآمدی در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی و توسعه ملی از نتایج این طرح خواهد بود. ■■■

در شرایط کنونی، یکی از بزرگ‌ترین چالش‌ها در اقتصاد کشور عدم وجود بستر مناسب برای جذب مشارکت‌های خرد و هدایت این سرمایه‌ها به سمت فعالیت‌های مولد است. این نبود زمینه‌های مناسب برای سرمایه‌گذاری، مانع بزرگی در مسیر دستیابی به رشد و شکوفایی اقتصادی کشور به‌شمار می‌رود. علل مختلفی برای عدم مشارکت مردمی در پروژه‌های عمرانی وجود دارد که می‌توان به کم‌چابقتی این سرمایه‌گذاران، عدم امنیت بیشتر و کم ریسکی فعالیت‌های غیر مولد و نبود شرایط مناسب برای جلب سرمایه‌های خرد اشاره کرد. این عوامل نه تنها موجب سرکوب روحیه کارآفرینی در جامعه می‌شوند بلکه از بهره‌برداری کامل از پتانسیل‌های اقتصادی نیز جلوگیری می‌کنند.

برای غلبه بر این موانع و تقویت مشارکت عمومی در پروژه‌های عمرانی، ضروری است که بسترهای مناسب‌تری برای جذب سرمایه‌های خرد ایجاد شود. این امر نیازمند بهره‌گیری از روش‌های نوین تأمین مالی و استفاده از بازار سرمایه به عنوان ابزاری برای هدایت منابع به سمت بخش‌های مولد اقتصاد است. به‌علاوه، تسهیل دسترسی به اطلاعات دقیق و شفاف در مورد پروژه‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری، می‌تواند به افزایش اعتماد و ترغیب سرمایه‌گذاران خرد برای ورود به این عرصه کمک کند.

توسعه مدل‌های تأمین مالی مبتنی بر شرکت‌های سهام‌عام پروژه با بهره‌مندی از سهام ممتاز سودی که کف سود بانکی را تضمین می‌کنند، یکی از راهکارهای مؤثر برای مواجهه با این چالش‌هاست. این مدل‌ها نه تنها امنیت سرمایه‌گذاری را افزایش می‌دهند بلکه چابقتی لازم را برای جلب مشارکت‌های مردمی فراهم می‌آورند به این ترتیب از موانع موجود در جامعه به نواحسن استفاده شده و مسیری نوین در توسعه اقتصادی کشور ایجاد می‌شود. این رویکرد، با تمرکز بر دموکراتیزه کردن فرصت‌های سرمایه‌گذاری و ایجاد زمینه‌های برابر برای همه شهروندان، می‌تواند به سمت تحقق یک اقتصاد پویا و مردم‌سالار حرکت کند که در آن هر فردی قادر به مشارکت مؤثر و مستقیم در توسعه ملی خواهد بود.

مدل‌های مبتنی بر شرکت سهام عام پروژه نه تنها محدودیت‌های سنتی تأمین مالی را کاهش می‌دهند بلکه با توانمندسازی سرمایه‌گذاران خرد، بستری برای پیشبرد جهش تولید و دستیابی به توسعه پایدار ایجاد می‌کنند.

مدل تأمین مالی شرکت سهام عام پروژه با بهره‌گیری از سهام ممتاز سودی که کف سود بانکی را برای سرمایه‌گذاران خرد تضمین می‌کند، اطمینان لازم برای جلب مشارکت‌های عمومی و فراهم می‌آورد. سهام ممتاز سودی امکان پرداخت سود تضمین شده را براساس عملکرد پروژه‌ها به سرمایه‌گذاران می‌دهد و در عین حال، سرمایه‌گذاران را در موقعیت مدیریتی و تصمیم‌گیری در پروژه‌ها قرار می‌دهد. مزایای این مدل فراوان است؛ این مدل به افراد عادی اجازه می‌دهد تا با سرمایه‌های اندک در پروژه‌های بزرگ و سودآور سرمایه‌گذاری کنند؛ تضمین کف سود بانکی ریسک سرمایه‌گذاری را کاهش می‌دهد و اطمینان بیشتری به سرمایه‌گذاران می‌بخشد؛ با توزیع سود بین سهامداران خرد، این مدل به کاهش شکاف طبقاتی و توزیع عادلانه‌تر ثروت کمک می‌کند و در نهایت افزایش دخلات عمومی در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی و توسعه ملی از نتایج این طرح خواهد بود. در راستای تحقق یک اقتصاد پویا و مولد، دولت نقش حیاتی در جلب مشارکت مردمی دارد به‌ویژه در مدل تأمین مالی شرکت سهام عام پروژه که به دنبال افزایش چابقتی سرمایه‌گذاری‌های عمرانی است. این مدل بر پایه جذب سرمایه‌های خرد مردمی استوار است و موفقیت آن بستگی زیادی به اقدامات و تدابیر دولت در تعریف و ترویج پروژه‌ها دارد.

اقتصادسیاسی

سرویس اقتصادی ۰۶۰۸۵۲۳

«جوان» ابعاد الگوی جدید شرکات‌های عمومی – خصوصی و سودآوری آن را در پروژه‌ها بررسی می‌کند

تضمین تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام با الگوهای نوآور جذب مشارکت مردم

شرکت سهام عام پروژه به عنوان یک راهکار مؤثر برای جذب دانش فنی بخش خصوصی و سرمایه خرد مردم مطرح است

مسعود میرحلیلی ابرنا

وی در رابطه با مزیت‌های مدل جدید تأمین مالی مبتنی بر مدل «سهام عام پروژه با تضمین کف سود» می‌افزاید: یکی از مزایای کلیدی این مدل، بهبود نظارت و کنترل کیفیت پروژه‌ها است. با داشتن سهم در بهره‌برداری، پیمانکاران مشوق‌های بیشتری برای اطمینان از کیفیت تضمین کف سود اطمینان خاطری به سرمایه‌گذاران می‌بخشد که سرمایه‌گذاری آنها عاید مطمئنی خواهد داشت. مدل «سهام عام پروژه با تضمین کف سود» نویدبخش یک دوران جدید در پیاده‌سازی پروژه‌های مشارکت عمومی – خصوصی است که می‌تواند به حل مشکلات موجود در مدل‌های قدیمی‌تر کمک کند و زمینه‌ساز سرمایه‌گذاری‌های پایدار و مؤثر تر در زمینه زیرساخت‌ها شود. با اجرای این مدل، انتظار می‌رود که پروژه‌های زیرساختی با کارایی بالاتر و رضایت بیشتری برای سرمایه‌گذاران انجام شود. این مدل همچنین از مکانیزم‌های نوآورانه‌ای برخوردار است که امکان پذیرش مسئولیت‌های مدیریتی توسط سرمایه‌گذاران با ورودهای کمتر را فراهم می‌آورد. استفاده از سهام ممتاز در این چارچوب به سرمایه‌گذاران این امکان را می‌دهد که با سرمایه‌گذاری‌های نسبتاً کمتر، نقش‌های تعیین‌کننده‌ای در مدیریت و ساخت پروژه‌ها ایفا کنند.

اعیانی تصریح می‌کند: این ویژگی می‌تواند به افزایش تمایل سرمایه‌گذاران برای مشارکت در پروژه‌ها و همچنین توزیع بهتر ریسک‌ها و منافع میان طرف‌های مختلف کمک کند. علاوه بر این، برای تضمین اجرای استفاده از این مدل، هم دولت و هم مردم مکاتبه‌های ارزبایی مستر را به کار ببرند. به گفته این کارشناس می‌توان ادعان داشت از طریق اتخاذ رویکردهای نوآورانه در نوع اقتصادی کردن پروژه با ابزارهای متنوع مالیاتی، گمرکی، بودجه‌ای، مجوزها و حتی نوع قرارداد‌های عمرانی، می‌توان به نتایج بهتری از مشارکت عمومی خصوصی برای بهره‌بردن از توان فنی مهندسی بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری خرد مردمی دست پیدا کرد که نه تنها کیفیت و کارایی را بهبود می‌بخشد، بلکه رضایت و منافع متقابل دولت، سرمایه‌گذار و پیمانکار را نیز تضمین می‌کند. استفاده در ابزار‌های مذکور می‌تواند به یک پیشرفت قابل توجه در توسعه زیرساخت‌ها منجر شود و به سوی موفقیت مشترک هدایت کند. این تجربیات موفق اقتصاد از ابزارهای متنوع حاکمیتی می‌توانند برای ایران که به دنبال راه‌های نوآورانه برای توسعه زیرساخت‌های خود است، الهام‌بخش باشد.

■ **شرکات‌های مردمی در پروژه‌های بزرگ**

سجاد اعیانی کارشناس حوزه سیاست‌گذاری با اشاره به اهمیت تحقق توسعه و برنامه‌ریزی بدون نیاز به بودجه دولتی به «جوان» می‌گوید: «شرکت عمومی – خصوصی (PPP) به عنوان یک راهکار مؤثر برای جذب سرمایه‌گذاری و دانش فنی بخش خصوصی بدون نیاز به بودجه دولت برای پیشبرد ابرپروژه‌های کشور مطرح شده است. با این حال، مدل‌های سنتی PPP برای چالش‌هایی نظیر نقض در مناقصه، عدم مشارکت کافی پیمانکاران در مراحل بهره‌برداری و مشکلات تأمین انجام برسانند.

وی می‌افزاید: یکی از موفق‌ترین نمونه‌های پروژه‌های PPP در کانادا، پروژه ساخت و بهره‌برداری از بیمارستان‌ها، جاه‌ها، و دیگر تأسیسات عمومی بوده است. به عنوان مثال، بیمارستان Brampton Civic (که بعداً به Infrastructure Bank of Canada تغییر نام داد) تأسیس شدند تا به دولت‌های محلی

و منطقی‌ای در تأمین مالی و اجرای پروژه‌های بزرگ زیرساختی کمک کنند. این برنامه‌ها نه تنها فرصت‌های سرمایه‌گذاری را برای بخش خصوصی فراهم کردند بلکه به دولت‌ها امکان دادند که با بهره‌گیری از تخصص خصوصی، پروژه‌ها را با کیفیت بالاتر و هزینه کمتر به انجام برسانند.

وی می‌افزاید: یکی از موفق‌ترین نمونه‌های پروژه‌های PPP در کانادا، پروژه ساخت و بهره‌برداری از بیمارستان‌ها، جاه‌ها، و دیگر تأسیسات عمومی بوده است. به عنوان مثال، بیمارستان Brampton Civic (که بعداً به Infrastructure Bank of Canada تغییر نام داد) تأسیس شدند تا به دولت‌های محلی و منطقی‌ای در تأمین مالی و اجرای پروژه‌های بزرگ زیرساختی کمک کنند. این برنامه‌ها نه تنها فرصت‌های سرمایه‌گذاری را برای بخش خصوصی فراهم کردند بلکه به دولت‌ها امکان دادند که با بهره‌گیری از تخصص خصوصی، پروژه‌ها را با کیفیت بالاتر و هزینه کمتر به انجام برسانند.

الگوی «شرکت سهام عام پروژه با تضمین کف سود» نه تنها یک روش نوآورانه برای تأمین مالی پروژه‌های توسعه‌ای است، بلکه به عنوان یک ابزار مؤثر برای تحقق عدالت اقتصادی و توسعه پایدار عمل می‌کند. با استفاده از این مدل، هم دولت و هم مردم مکاتبه‌های ارزبایی مستر را به کار ببرند. به گفته این کارشناس می‌توان ادعان داشت از طریق اتخاذ رویکردهای نوآورانه در نوع اقتصادی کردن پروژه با ابزارهای متنوع مالیاتی، گمرکی، بودجه‌ای، مجوزها و حتی نوع قرارداد‌های عمرانی، می‌توان به نتایج بهتری از مشارکت عمومی خصوصی برای بهره‌بردن از توان فنی مهندسی بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری خرد مردمی دست پیدا کرد که نه تنها کیفیت و کارایی را بهبود می‌بخشد، بلکه رضایت و منافع متقابل دولت، سرمایه‌گذار و پیمانکار را نیز تضمین می‌کند. استفاده در ابزار‌های مذکور می‌تواند به یک پیشرفت قابل توجه در توسعه زیرساخت‌ها منجر شود و به سوی موفقیت مشترک هدایت کند. این تجربیات موفق اقتصاد از ابزارهای متنوع حاکمیتی می‌توانند برای ایران که به دنبال راه‌های نوآورانه برای توسعه زیرساخت‌های خود است، الهام‌بخش باشد.

با «جوان» با اشاره به وظایف دولت در زمینه تحقق مشارکت مردم و بسترسازی برای هدایت نقدینگی اظهار کرد: دولت باید پروژه‌ها را به نوعی طراحی کند که نه تنها جذابیت بیشتری

نسبت به فعالیت‌های غیر مولد داشته باشند، بلکه مزاده رقابتی به سرمایه‌گذاران ارائه دهند. این امر می‌تواند از طریق ارائه طرح‌های بازده مالی بالا، تعیین جدول زمان‌بندی دقیق برای پرداخت‌های سرمایه و فراهم‌سازی ارتباطات شفاف برای تشریح دقیق فرآید

اقتصادی هر پروژه صورت گیرد. دولت باید در ارتباطات خود با سرمایه‌گذاران بسیار شفاف باشد. توضیح دقیق مزایا، ریسک‌ها و فرصت‌های موجود در هر پروژه می‌تواند به ساختن اعتماد میان سرمایه‌گذاران و دولت کمک کند. این شفافیت باید شامل گزارش‌دهی دوره‌ای درباره پیشرفت پروژه‌ها و استفاده کارآمد از منابع مالی جمع‌آوری شده نیز باشد. وی ادامه داد: دولت باید نه تنها از نظر قانونی بلکه از نظر عملی نیز تضمین کند که مزایای سرمایه‌گذاری به طور کارآمد و بدون تأخیر به سرمایه‌گذاران باز می‌گردد. این امر می‌تواند شامل اجرای سیاست‌های حمایتی برای تسریع در پروژه‌ها و همچنین ایجاد ساختارهای نظارتی مؤثر برای اطمینان از عملکرد صحیح پروژه‌ها مردمی است که نه تنها در پیشبرد توسعه اقتصادی

